

Monumentnummer*: 517464

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **10 augustus 2001**
Kadaster deel/nr **82844/70**

Woonplaats* **Oudewater** Gemeente* **Oudewater** Provincie* **Utrecht**

Kadastrale gemeente* **Oudewater** Sectie* **B** Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel **3842**

Omschrijving**

Omschrijving

Het KERKGEBOUW Sint Franciscus met consistorie en sacristie is een basilikale, driebeukige, neogotische kerk. De kerk heeft een vijf traveeën diep schip met lagere zijbeuken onder met leien gedekte daken. Het koor is twee traveeën diep en heeft een vijfzijdige sluiting. Aan weerszijden bevinden zich zijkapellen met een driezijdige sluiting. In de oksel tussen transept en koor is aan de zuidoostzijde een lagere aanbouw onder lessenaardak gezet. Aan de noordoostzijde is een traptorentje gezet. De gevels bevatten spitsboogvensters en zijn geled door zich verjongende steunberen. Op de vieringskruising staat een dakruiter. Aan de buitenzijde is harde Udelfanger zandsteen toegepast, in het interieur savonnière steen. Tegen de linkerzijgevel is een aanbouw gezet van twee bouwlagen onder plat dak. Deze aanbouw bevat een aantal vensters en vormt een verbinding met de ernaast gelegen pastorie. Hierin is de consistorie ondergebracht. Aan de straat(west)zijde staat, half ingebouwd door de zijbeuken, de ongeveer zestig meter hoge toren die is afgedekt met een achzijdige ingesnoerde spits. In de eerste geleding bevindt zich een portaal met colonetten en archivolten, bekroond door een wimberg. In het portaal bevindt zich een ingang bestaande uit een dubbele houten deur met daarboven een spitsboogvormig driepasvenster. Aan weerszijden zijn aan de steunberen consoles met beelden aangebracht. Erboven is in de gevel een roosvenster geplaatst.

De tweede geleding bevat aan de westzijde drie vensters in een verdiept veld. Ervoor is een balustrade gezet. De bovenste geleding van de toren heeft aan elke zijde drie spitsboogvormige galmgaten met tracteringen en colonetten op de hoeken.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Aan vier zijden is in de spits een wijzerplaat onder zadeldak aangebracht, terwijl de spits is voorzien van kleine dakkapellen. De zijschepen bevatten aan de westzijde een eenvoudige entree bestaande uit een dubbele deur met een driepasvenster daarboven. Colonnaten en een archivolte omgeven de ingangen.

Het neogotische rijk beschilderde interieur heeft kruisribgewelven en scheibogen, die rusten op schalken met bladkapitelen. De onderste zone wordt gevormd door rondpijlers met pleisterwerk. Onder de lichtbeuk komt een triforium voor met vlakken, deels uitgevoerd met schilderingen van heiligen. De wanden hebben geglazuurde tegels en gekleurde steen en zijn grotendeels beschilderd, evenals de gewelfvlakken, die florale motieven bevatten. Het gewelf van de viering is gedecoreerd met een schildering van de hemel met sterrenbeelden en heiligen rondom de zon als zinnebeeld van Gerechtigheid.

Aan de westzijde bevindt zich een balustrade waarop een tweeklaviers orgel gemaakt door M. Maarschalkerweerd in 1887 met kast. Tussen koor en viering bevindt zich een triomfboog met daarop een Calvariegroep. De communiebanken met engelen op de hoeken en de overige banken dateren uit 1888. In het koor ligt een tegelvloer met een altaar vervaardigd in 1882. De verlichting bestaat uit koperen kronen, vervaardigd omstreeks 1920. Tegen de noordoostelijke vieringpijler is een beeldengroep van de heilige familie geplaatst. Tegen de noordwestelijke vieringpijler is de in hout gesneden preekstoel. De kerkramen zijn rondom uitgevoerd met gebrandschilderde glas-in-loodvensters. Het grote venster in het linker transept stelt De Goede Herder voor, de vensters in het rechter transept scènes uit het leven van de Heilige Franciscus. De vensters in de zijbeuken hebben voorstelling van de apostelen. Een groot aantal vensters werd vervaardigd door E. Löhrer. De kruiswegstaties zijn afkomstig uit het atelier van Margry. In het linker transept staan de oorspronkelijke biechtstoelen.

Waardering

De kerk is van algemeen belang vanwege de architectuurhistorische waarde als gaaf voorbeeld van een neogotische rooms-katholieke kerk van E.J. Margry met rijk interieur en diverse onderdelen als onder meer banken en kruiswegstaties van zijn hand. Van situationele waarde vanwege de ligging aan de Kapellestraat en als markeringspunt van de toren in het centrum van de stad en ver daarbuiten.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerk en kerkonderdeel

Functie

Kerk

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument